

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වාසාලය
විද්‍යාලේදී/අධ්‍යාපනලේදී උපයෝගී පාඨමාලාව
අච්චාන පරික්ෂණය 2019/2020
ඉද්ධ ගණිතය-තුන්වන මට්ටම
PUU1140/PEU3300 - තරේක ඇස්තුය සහ ගණිත සාධන
කාලය: පැය 2 කි.

දිනය: 09.01.2020

වේලාව: පෙ.ව. 09.30 - පෙ.ව. 11.30

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිබුරු සපයන්න.

1. (a) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශයේ ප්‍රතිශේදය ලියන්න. එක් එක් ප්‍රකාශය සාධනය කරන්න.

$m, n \in \mathbb{N}$ හා $x, y \in \mathbb{R}$ බව උපකල්පනය කරන්න.

(i) mn ඔත්තේ නම් එවිට m ඔත්තේ සහ n ඔත්තේ වේ.

(ii) $y^3 + yx^2 \leq x^3 + xy^2$ නම් එවිට $y \leq x$ වේ.

(b) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශය සාධනය කරන්න.

(i) l, m, n යනු 2 ට වඩා විශාල ප්‍රථමක සංඛ්‍යා නම් එවිට $m^3 + n^3 \neq l^3$ වේ.

(ii) 5 යන තිබූලය $4n+m$ හි සාධකයක් නම් එවිට එය $4m+n$ හි ද සාධකයක් වේ.

2. (a) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශයේ නිශේදය ලියන්න. මෙම ප්‍රකාශයන්හි මූලට "අවස්ථාව නොවේ" හෝ "නොවේ" යන වචන හාවිත කිරීමෙන් වළකින්න. පහත එක් එක් ප්‍රකාශය සාධනය කරන්න. α සහ $\sqrt{3}$ යනු අපරිමිය සංඛ්‍යා බව උපකල්පනය කරන්න.

(i) $\alpha + \sqrt{3}$ අපරිමිය සංඛ්‍යාවක් හෝ $\alpha - \sqrt{3}$ අපරිමිය සංඛ්‍යාවක් වේ.

(ii) $\alpha(\sqrt{3})^{\frac{1}{2}}$ පරිමිය සංඛ්‍යාවක් සහ $\frac{(\sqrt{3})^{\frac{1}{2}}}{\alpha}$ පරිමිය සංඛ්‍යාවක් වේ.

(iii) $\alpha + \sqrt{3}$ පරිමිය සංඛ්‍යාවක් නම් එවිට $\alpha\sqrt{3}$ අපරිමිය සංඛ්‍යාවක් වේ.

(b) p, q යනු ප්‍රකාශ දෙකකි. සත්‍යතාව වගු හෝ රේ සමාන කුම හාවිත නොකර පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද, අසත්‍ය ද යන්න තීරණය කරන්න. ඔබේ පිළිබුරු පැහැදිලි කරන්න.

(i) $[\neg p \wedge (p \vee q)] \Rightarrow q$ යනු ප්‍රත්‍යාවනයකි.

(ii) $(p \Rightarrow q) \wedge (\neg q \wedge p)$ යනු ප්‍රත්‍යාවනයකි.

3. (a) $\{x_n\}$ යනු $x_1=1$ සහ එක් එක් $n \in \mathbb{N}$ සඳහා $x_{n+1} = \sqrt{1+3x_n}$ වන පරිදි වූ තාත්වික අනුතුමයකි. එක් එක් $n \in \mathbb{N}$ සඳහා $x_n < 5$ බව සාධනය කරන්න.
- (b) එක් එක් $m \in \mathbb{N}$, සඳහා පවතී $n \in \mathbb{N}$ කෙසේද යන් mn ප්‍රථමක නොවන පරිදි යන්න සාධනය කරන්න.
- (c) එක් එක් $m, n \in \mathbb{N}$, සඳහා $\sqrt{\frac{m}{n}}$ පරිමෝය නම් එවිට \sqrt{mn} පරිමෝය බව සාධනය කරන්න.
4. පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශය සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන බව ප්‍රකාශ කරන්න. ඔබේ පිළිතුර ඔප්පුකර දක්වන්න.
- (a) පවතී තාත්වික x සංඛ්‍යාවක් පවතී තාත්වික y සංඛ්‍යාවක් කෙසේද යන් $x - y \in \mathbb{Q}$.
- (b) එක් එක් තාත්වික x සංඛ්‍යා සඳහා, එක් එක් තාත්වික y සංඛ්‍යා සඳහා, $x - y \in \mathbb{Q}$.
- (c) පවතී තාත්වික x සංඛ්‍යාවක් කෙසේද යන් එක් එක් තාත්වික y සංඛ්‍යා සඳහා, $x - y \in \mathbb{Q}$.
- (d) එක් එක් තාත්වික x අගයන් සඳහා, පවතී තාත්වික y අගයක් කෙසේද යන් $x \neq y$ සහ $x - y \in \mathbb{Q}$ වන පරිදි.
5. පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශ සාධනය හෝ නිසාධනය කරන්න.
- (a) පවතී අනත්‍ය වූ x නිවිල සංඛ්‍යාවක් කෙසේද යන් $x^2 - 4x + 3 < 0$ වන පරිදි
- (b) පවතී අනත්‍ය වූ x තාත්වික සංඛ්‍යාවක් කෙසේද යන් $x^2 - 4x + 3 < 0$ වන පරිදි
- (c) එක් එක් තාත්වික r සංඛ්‍යා සඳහා, r^2 අපරිමෝය සංඛ්‍යාවක් නම් හා නම්ම පමණක් r අපරිමෝය සංඛ්‍යාවක් වේ.
- (d) එක් එක් තාත්වික r, s , සංඛ්‍යා සඳහා, r නිෂ්ශ්‍රානය පරිමෝය සංඛ්‍යාවක් සහ s අපරිමෝය සංඛ්‍යාවක් නම් එවිට rs අපරිමෝය සංඛ්‍යාවක් වේ.
6. (a) p හා q යනු දන නිවිල සංඛ්‍යා නම් එවිට $\sqrt{pq} \leq \frac{p+q}{2}$ වන බව සාධනය කරන්න.
- (b) $p, q \in \mathbb{N}$ ලෙස ගන්න. p සහ q එකවිට ඔත්තේ හෝ එකවිට ඉරවීවේ නම් එවිට $p^2 + q$ යන්න 2 න් බෙදෙන බව ඔප්පුකර පෙන්වන්න.
- (c) p, q යන්න දන ඔත්තේ සංඛ්‍යා ලෙස ගන්න. $rp \in \mathbb{N}$ සහ $r \geq \sqrt{q}$ වන පරිදි $r \in \mathbb{Q}$ පවතින බව පෙන්වන්න.
